

Dosarul 3ra-1378/18

Prima instanța: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Anton, V. Cotorobai, A. Panov)

Î N C H E I E R E

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecătorii

Ion Druță
Iulia Sîrcu
Galina Stratulat

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de către Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată și Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, intervenienți accesorii Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni și Întreprinderea cu Capital Străin „Ravelon-Prim” Societatea cu Răspundere Limitată cu privire la anularea deciziei Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.167 din 12 octombrie 2015 și cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Ravelon-Prim” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la radierea datoriei și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel declarată de către Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată și s-a menținut hotărârea din 21 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 05 ianuarie 2016, reclamantul ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Naționale pentru reglementare în Energetică, intervenient accesoriu ÎCS „RED Union Fenosa” SA, cu privire la anularea deciziei Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.167 din 12 octombrie 2015.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 16 octombrie 2015 a primit prin email Decizia Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.167 din 12 octombrie 2015, cazul ÎCS „Ravelon Prim” SRL, prin care s-a

recomandat ca ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL să anuleze Actul nr.C029237 din 16 iulie 2015 ca fiind întocmit în contradicție cu prevederile pct.165 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, s-a obligat ca ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL să efectueze recalcularea energiei electrice, începând cu ultimul control planificat al echipamentului de măsurare (NLC 7003818) din data de 10 iunie 2014.

Nefiind de acord cu Decizia Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.167 din 12 octombrie 2015, la data de 09 noiembrie 2015 reclamantul s-a adresat cu cerere prealabilă, iar la 14 decembrie 2015, a primit răspunsul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, prin care a fost respinsă cererea prealabilă, fiind menționat că raționamentele de revocare indicate în cererea prealabilă sunt nefondate, deoarece se bazează pe o interpretare eronată a prevederilor legale, fără a se ține cont de principiul consecvenței și coerenței normelor legale, pe cale de consecință reflectând o abordare unilaterală a competențelor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, bazată pe expresii rupte din contextul prevederilor legale.

În continuare reclamantul a relatat că Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu are atribuții legale de a emite Decizii de anulare/recalculare a facturilor emise de ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL, astfel că, reieșind din atribuțiile și drepturile acesteia enumerate în Legea cu privire la energetică, Legea cu privire la energia electrică, Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică și Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică poate emite decizii doar în limita competențelor prevăzute în lege, în conformitate strictă cu prevederile exprese ce există în acest sens și fără a substitui pe alte organe de drept, prin depășirea competențelor sale legale.

În acest sens dreptul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică de a emite decizii obligatorii se rezumă la anumite situații exprese în care are competențe legale de a se pronunța prin decizii, situații ce sunt prevăzute de normele de drept în mod limitativ și strict și se explică, pe de o parte, prin necesitatea de a lua anumite măsuri cu caracter temporar sau strict necesare consumatorului pe moment, pentru a evita prejudicierea iminentă a consumatorului prin neadmiterea imediată a acestora, iar pe de altă parte, caracterul limitativ, de aplicare stricto-senso a competențelor Agenției, este explicat prin obligația de a nu se aduce atingere dreptului instanțelor de judecată la îndeplinirea justiției cu caracter definitiv, ce este absolut și prioritar în cazul soluționării litigiilor între persoane.

A mai notat că Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și-a depășit competențele legale și a substituit instanța de judecată, respectiv Agenția, așa cum de fapt a și dispus în punctul 1 al Deciziei nr. 167, putea să se expună și eventual doar recomanda, iar nu obliga la anularea/recalcularea facturii emise de ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL.

Prin urmare Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică urmează să-și revoce imediat Decizia contestată, întrucât a încălcat principiul fundamental constituțional și de drept, conform căruia justiția se realizează de către instanțele de judecată. Respectiv, numai instanța de judecată este competentă să soluționeze

litigiile apărute între persoane și să pronunțe hotărâri de anulare, de obligare la anumite acțiuni, iar asumarea funcțiilor de înlăptuire a justiției de către Agenție, contravine normelor legale imperative, constituie o depășire a competențelor legale a și reprezintă o imixtiune în activitatea instanțelor de judecată, de aceea Decizia Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.167 din 12 octombrie 2015 este ilegală și în contradicție atât cu practica instanțelor de judecată, cât și cu propria practică a Agenției.

A subliniat că consumatorul urma în caz de dezacord cu decizia furnizorului să se adreseze în instanța de judecată, pentru anularea sau modificarea definitivă a acesteia, iar Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu este organ ierarhic superior al ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL pentru a avea atribuții de anulare a actului contestat.

În acest sens a indicat că Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu este și nu poate acționa ca organ ierarhic superior al ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL, respectiv ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL este o persoană de drept privat, independentă și nu se află în relații de subordonare instituțională ierarhică în raport cu Agenția, de aceea ultima nu este în drept să se pronunțe pe marginea cererii prealabile/petiției depuse de consumator, în calitate de organ ierarhic superior și să dispună prin hotărâre anularea actelor contestate, emise de organul emitent, deoarece nu sunt întrunite condițiile art.14 alin. (2) și art. 15 alin. (3) lit. b) ale Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000.

Totodată a relatat că Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a stabilit eronat circumstanțele de fapt/de drept ale cazului și respectiv a pus greșit la baza Deciziei sale norme de drept, care de fapt se referă la altă situație decât cea existentă în litigiu.

În acest sens a accentuat că situația în litigiu nu se referă la un caz de încălcare de către consumator a clauzelor contractuale care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată, pentru a fi aplicat la calculul facturii emise spre plată, așa-numitul sistem paușal și perioadele de calcul indicate în pct.93-96 ale Regulamentului, inclusiv de la data ultimului control al echipamentului de măsurare, după cum ar rezulta sau sugera din conținutul Deciziei contestate, deoarece aceasta este greșit. Nu poate fi aplicat nici pct. 165 al Regulamentului, care la fel se referă la situația în care este vorba de un caz de încălcare de către consumator a clauzelor contractuale care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată, ceea ce nu este cazul dat. Mai mult decât atât, de fapt controlul echipamentului de măsurare s-a efectuat în prezența nemijlocită a reprezentantului consumatorului, căruia i s-a și demonstrat la fața locului faptul circumstanțelor stabilite, ce determinau facturarea eronată a acestuia până la momentul respectiv.

A completat că de fapt, conform celor indicate în actele întocmite de operatorul rețelei de distribuție ÎCS „RED Union Fenosa” SA și circumstanțele de fapt ale cazului, furnizorul ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL a stabilit că este vorba de un caz de facturare eronată a consumatorului, fără a fi vorba de vinovăția consumatorului și consum fraudulos, respectiv este vorba de figurarea unui coeficient de transformare eronat la acest NLC 7003818 - cont al locului de consum

în sistema de gestiune comercială și facturare a consumatorilor, ce aparține furnizorului ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL și anume de 1500, față de cel real constatat la fața locului la echipamentul de măsurare și anume 2000 și pe care l-a confirmat ca fiind cel real, inclusiv personal reprezentantul consumatorului.

Mai mult ca atât a notat că schema și caracteristicile tehnice ale echipamentului de măsurare au rămas neschimbate după control, toate acestea au fost confirmate prin semnătura consumatorului. Prin urmare, s-a procedat la corectarea facturilor eronate ce se transmiteau consumatorului până la data depistării erorii de facturare, respectiv dacă toate facturile până la data corectării se transmiteau consumatorului cu calculul coeficientului de transformare 1500, fapt indicat în facturile precedente depistării erorii, odată cu depistarea erorii în sistema SGC a fost corectat și indicat coeficientul de transformare 2000 în facturile ulterioare, respectiv, consumatorul achită deja de câteva luni consumul său curent după coeficientul de transformare 2000, corespunzător caracteristicilor echipamentului său de măsurare concret, fără a avea vreo obiecție sau dezacord la acestea.

În aceeași ordine de idei a precizat că în ce privește perioada de facturare anterioară, având în vedere doar că este vorba de o eroare de facturare și care a fost depistată la data de 16 iulie 2015, ce a fost admisă în defavoarea furnizorului, ultimul în consecință are dreptul la emiterea unei facturi suplimentare în care să includă întreaga sumă cauzată de eroare. Respectiv, în conformitate cu pct. 92 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, a fost efectuată recalcularea sumelor eronate în limita termenului de prescripție pentru perioada 16.07.2012-16.07.2015, cu includerea diferenței spre plată, cauzată de aplicarea eronată în facturi a coeficientului de transformare față de cel real existent la echipamentul de măsurare.

La fel reclamantul în susținerea pretențiilor din cererea de chemare în judecată a făcut referire la prevederile Codului civil ce reglementează îmbogățirea fără justă cauză, conform cărora cel ce a economisit ceva pe seama altuia fără un temei și justificare, este obligat să restituie aceasta fără a fi importantă cauza, dacă s-a produs urmare a comportamentului uneia dintre părți, a unui terț sau urmare a unor cauze independente de voința lor.

În acest context reclamantul a solicitat anularea deciziei Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 167 din 12 octombrie 2015.

La data de 26 ianuarie 2016 ÎCS „Ravelon-Prim” SRL a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL cu privire la radierea datoriei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 21 august 2015 pârâta ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL a expediat în adresa ÎCS „Ravelon Prim” SRL factura pentru consum de energie electrică neevidențiată, calculată pentru perioada 16 iulie 2012 – 17 iulie 2015 în sumă de 156 240 lei, cu termen de achitare până la data de 02 septembrie 2015.

La data de 21 august 2015 ÎCS „Ravelon Prim” SRL, a expediat în adresa pârâtei ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL notificare, prin care și-a exprimat dezacordul privind suma indicată în factură spre plată, motivând că aceasta este una abuzivă, incorect calculată și totodată ilegală, cerând furnizorului să anuleze această

factură și radierea sumei, iar asupra cazului dat și împotriva acțiunilor ilegale întreprinse în acest sens de pârâta ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL, reclamanta a sesizat Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Prin decizia nr.167 din 12 octombrie 2015, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a constatat că acțiunile întreprinse de ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL contravin pct.165 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice nr. 393 din 15.12.2010, deoarece operatorul rețelei de distribuție nu a demonstrat faptul încălcării de către consumator a clauzelor contractuale, care au condus la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată.

La fel, prin decizia nr.167 din 12 octombrie 2015, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a RM a recomandat ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL să anuleze Actul de depistare a încălcărilor contractuale nr. C029237 din 16 iulie 2015, care este întocmit în contradicție cu prevederile pct. 165 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice nr.393 din 15.12.2010, și totodată a obligat pârâta ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL să efectueze recalcularea energiei electrice, începând cu ultimul control planificat a echipamentului de măsurare la locul de consum din data de 10 iunie 2014, stabilindu-i termen de executare până la data de 21 octombrie 2015.

În continuare a subliniat că la data de 26 octombrie 2015 ÎCS „Ravelon Prim” SRL s-a adresat către pârâta ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL cu o cerere, prin care a cerut de a fi informată despre rezultatele executării deciziei Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.167 din 12 octombrie 2015 în partea ce ține de executarea pct. 2 din aceasta, dar cu părere de rău a fost lăsată fără examinare, iar decizia până în prezent nu a fost executată.

La data de 24 noiembrie 2015, pârâta ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL a expediat în adresa reclamantei factura pentru energia electrică consumată pentru perioada 28 octombrie 2015 – 23 noiembrie 2015 în sumă de 176 657,91 lei, dintre care suma de 20 222,10 lei constituie consumul curent, iar suma de 156 435,81 lei constituie suma contestată.

În acest sens, reclamanta a menționat că suma de 20222,10 lei pentru consumul curent a energiei electrice a fost achitată, fapt despre care a fost informată pârâta ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL prin scrisoarea nr. 10/15 din 14 decembrie 2015, iar prin aceeași notificare, cu titlu de cerere prealabilă, a cerut de la ultima ca suma de 156 435,81 lei să fie radiată din factură și să nu mai fie inclusă pe viitor cu titlu de datorie pe motivele deduse mai sus.

În aceeași ordine de idei reclamanta a notat că suma de 156435,81 lei a fost calculată și inclusă spre plată de pârâta contrar prevederilor pct. 165 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice și drept urmare este una ilegală și neîntemeiată.

Prin preavizul din 14 decembrie 2015 pârâta a atenționat ÎCS „Ravelon Prim” SRL despre faptul că în cazul în care aceasta nu stinge datoria în sumă de 176 741,45 lei, va fi deconectată de la sursa de energie electrică.

În această ordine de idei, reclamanta a accentuat că prin cererea prealabilă nr.10/15 din 14 decembrie 2015 a cerut de la pârâta ÎCS „GNF Furnizare Energie”

SRL ca suma de 156 435,81 lei indicată în factura nr.RH4660705 din 24 noiembrie 2015 să fie anulată și efectuat recalculul energiei electrice, începând cu ultimul control planificat al echipamentului de măsurare la locul de consum (NLC 7003818) din data de 10 iunie 2014, dar cu părere de rău cererea a fost lăsată fără examinare.

A mai relatat că pârâta neîntemeiat a inclus în factura nr.RH4660705 din 24 noiembrie 2015 suma de 156 435,81 lei cu titlu de datorie, neexecutând în mod vădit și intenționat decizia ANRE nr.167/12 octombrie 2015.

În circumstanțele descrise reclamanta ÎCS „Ravelon Prim” SRL solicită radierea din factura nr.RH4660702 din 24 noiembrie 2015 suma de 156 435,81 lei cu titlu de datorie și a obliga ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL să nu admită pe viitor includerea acesteia la eliberarea facturilor pentru consumul de energie electrică curentă, a obliga ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL să efectueze recalcularea energiei electrice la ÎCS „Ravelon Prim” SRL, începând cu ultimul control planificat al echipamentului de măsurare la locul de consum (NLC 7003818) din 10 iunie 2014, precum și de a încasa de la pârâta ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL în folosul ÎCS „Ravelon Prim” SRL toate cheltuielile de judecată.

Prin încheierea din 16 martie 2016 a Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău s-a conexas cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Ravelon-Prim” împotriva ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL privind anularea facturii și radierea sumei cu pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, intervenienți accesorii SA „Red Union Fenosa” și SRL „Ravelon-Prim” privind contestarea actelor administrative, aflată în procedura judecătorului Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău Vitalii Ciumac (dosarul nr.3-738/2016), pentru a fi examinate concomitent.

Prin hotărârea din 21 iulie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, intervenienți accesorii ÎCS „Red Union Fenosa” SA și ÎCS „Ravelon Prim” SRL cu privire la anularea deciziei și s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Ravelon-Prim” SRL împotriva ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL cu privire la radierea datoriei și încasarea cheltuielilor de judecată. S-a radiat din factura nr. RH4660705 din 24 noiembrie 2015 suma de 156435,81 lei cu titlu de datorie facturată spre plată SRL „Ravelon Prim”, ca ilegală. S-a obligat ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL să efectueze recalcularea energiei electrice la SRL „Ravelon Prim” începând cu ultimul control planificat al echipamentului de măsurare la locul de consum NLC 7003818 din data de 10 iunie 2014. În rest, pretențiile SRL „Ravelon Prim” s-au respins ca neîntemeiate.

Prin decizia din 18 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL și s-a menținut hotărârea din 21 iulie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani.

La 14 iunie 2018 ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL, reprezentată de avocatul Radu Jigău, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea cererii de recurs, reiterând argumentele expuse în fața instanțelor ierarhic inferioare, cu trimitere la prevederile art. 432 alin. (2) lit. c), alin. (4) CPC, a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, precum și a apreciat arbitrar probele.

Recurentul a solicitat casarea hotărârii din 21 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și a deciziei din 18 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea depusă de ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL și respingerea acțiunii depuse de ÎCS „Ravelon Prim” SRL.

La 19 iunie 2018 ÎCS „Red Union Fenosa” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, precum și a apreciat arbitrar probele.

Totodată, recurentul a indicat că prin neadmiterea cererii de alăturare la apel a fost lipsit de dreptul de a se expune asupra fondului cauzei, precum și faptul că temeiul de refuz de a da curs cererii de alăturare la apel, invocat de către instanța de apel, contravine prevederilor art. 361 CPC.

În acest context recurentul a solicitat casarea hotărârii din 21 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și a deciziei din 18 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La 22 octombrie 2018 Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a depus referință la recurs, prin care a solicitat respingerea recursurilor declarate de ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și ÎCS „Red Union Fenosa” SA, cu menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 18 ianuarie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursurile, declarate la 14 iunie 2018 și respectiv, la 19 iunie 2018, sunt în termen.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

Cu referire la recursul declarat de către ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL, reprezentată de avocatul Radu Jigău, Colegiul reține că în conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs

consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL, reprezentată de avocatul Radu Jigău, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul relevă că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL, reprezentată de avocatul Radu Jigău, ca fiind inadmisibil.

Cu referire la recursul declarat de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA Colegiul subliniază că potrivit cu art. 430 CPC, sunt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces; martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Conform art. 433 lit. c) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Conform art. 429 alin. (5) CPC, nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art. 430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația, în partea care se referă la înrăutățirea situației.

Instanța de recurs constată că hotărârea din 21 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost atacată cu apel doar de către ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL.

La acest capitol Colegiul elucidează că ÎCS „Red Union Fenosa” SA a depus cerere (f.d.201, vol. I) prin care și-a exprimat dorința de a se alătura la apelul depus de ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL, fără însă formuleze o cerere de alăturare la apel în corespundere cu exigențele art. 361 CPC, din care să fie cert conținutul acesteia, precum și pretențiile înaintate instanței de apel, motiv din care nu poate fi apreciată ca cerere de alăturare la apel.

Practica degajată de CtEDO denotă că dreptul de acces la o instanță, garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, nu este absolut, putând face obiectul unor limitări; asemenea limitări sunt permise implicit întrucât dreptul de acces la justiție, prin natura sa, necesită a fi reglementat de stat. În acest sens, statele contractante se bucură de o anumită marjă de apreciere, deși Curtea este cea care pronunță hotărârea definitivă în ceea ce privește respectarea obligațiilor aferente Convenției. Totuși, aceste limitări nu pot restrânge, pentru un justițiabil, accesul liber într-o asemenea măsură, încât să fie afectată însăși esența dreptului său de acces la o instanță. O limitare nu este compatibilă cu articolul 6 § 1 dacă nu urmărește un scop legitim și dacă nu există o legătură rezonabilă de proporționalitate între măsurile angajate și scopul urmărit (*Waite and Kennedy c. Germaniei*). Dreptul de acces la o instanță este lezat atunci când reglementările nu mai servesc scopurilor principiului securității juridice și al bunei administrări a justiției, ci devin un fel de barieră care împiedică justițiabilul să obțină examinarea în fond a cauzei sale de către o instanță de judecată competentă (*Tsalkitzis c. Greciei*).

Așadar, restricționarea accesului la justiție nu este incompatibilă cu dispozițiile art. 6 parag. 1 din Convenția Europeană dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții: limitarea să nu atingă substanța dreptului; limitarea să urmărească un scop legitim; să existe un raport de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit.

În această ordine de idei reținem că, impunerea condițiilor procedurale de exercitare a dreptului de alăturare la apel, nu este de natură să aducă atingere dreptului de acces la justiție, astfel că, justifică soluția instanței de apel în ce privește necorespunderea cererii depuse de ÎCS „Red Union Fenosa” SA exigențelor pe care trebuie să le întrunească o cerere de alăturare la apel.

În această ordine de idei, se constată că ÎCS „Red Union Fenosa” SA a contestat decizia instanței de apel cu recurs, însă nu a utilizat calea apelului, prin urmare nefiind în drept să declare recurs.

În alți termeni, ÎCS „Red Union Fenosa” SA contrar prevederilor art. 429 alin. (5) CPC, a depus cerere de recurs fără a folosi calea apelului, ceea ce este inadmisibil din moment ce legea prevede această cale de atac, motiv ce impune Colegiul să ajungă la concluzia de a considera recursul enunțat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), c), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată și Întreprinderea cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Ion Druță

Judecătorii

Iulia Sîrcu

Galina Stratulat